

Kære Sundhedsstrukturkommission

I forlængelse af mit [input 16.12.23 Struktur og Omsorg](#) tillader jeg mig at sende [nedenstående indlæg der er optaget 11.1.24 som kronik i Kristeligt Dagblad: Min mors døds kamp på plejehjemmet martrer mig stadig. Hvordan kan jeg tilgive?](#)

Chefredaktør Karin Dahl Hansen skriver ([KD 5.1.24](#)), at ingen bør frygte plejehjemmet. Sådan bør det være, men jeg har oplevelser med min mor, der gør, at jeg frygter plejehjemmet og derfor sparer op til privat sygepleje. På mange plejehjem trives beboerne, men der er også det modsatte. Venner og bekendte fortæller hjerteskrærende om en forælder, der lider.

Når ældre og handicappede udsættes for nedværdigende behandling er det en klar krænkelse af menneskerettighederne. De er de mest sårbare i samfundet, som har behov for beskyttelse

Mine forældre frygtede at komme på plejehjem. I oktober 2019 fik min far hjertesvigt og blev indlagt. Hverken min mor eller ham ønskede livsforlængende behandling, og min far døde fredfyldt i løbet af en uge. Han fik god palliativ/lindrende pleje. [Desværre kom han ikke på hospice](#), som var hans drøm, fordi lægen fejlagtigt sagde, at man ikke kunne komme direkte fra sygehus på hospice.

Min mors frygt for plejehjem kom til at holde stik. Jeg blev slidt op af at pendle mellem hende i Aarhus og min prostatakræftramte mand i Herning. Min mor døde i juni 2021, og jeg er stadig forpint af hendes lidelse. Hun talte flere gange om at komme til Bruxelles, underforstået at få aktiv dødshjælp, men jeg troede fejlagtigt, at hun så skulle være terminal. Set i bakspejlet ville hendes lidelser være stoppet, og jeg ville måske ikke have fået brystkræft 7 måneder efter hendes død. Der er ikke evidens for, at stress kan give kræft, men en professor i psyko-onkologi nikkede alligevel ja til, at man kan få kræft af belastning.

Jeg går ikke ind for aktiv dødshjælp, da jeg er bange for, at det kan misbruges som i mit tilfælde, hvis jeg havde taget initiativ til en Bruxelles rejse, primært fordi jeg selv var for belastet.

At min mor nåede til at ønske at komme herfra, skyldtes en række hændelser som dominobrikker der faldt. Det kunne have været undgået, hvis kommunen havde været proaktiv med støtte til den efterladte, hvis egen læge havde stillet en korrekt diagnose, og hvis min mor var kommet på hospice som ældremedicinsk afdeling først vurderede hende til.

Min mor mistede livsmodet på grund af madlede, der skyldtes mundsvamp, som egen læge ikke opdagede, trods hun klagede over mundtørhed. Hun faldt om og blev indlagt stærkt dehydreret på ældremedicinsk afdeling efter lægeskift. Her vurderede de hende først til hospice, men skiftede mening. Hun blev udskrevet lige inden jul, trods hun havde rystet hele natten. Hun fik en aflastningsplads, indtil der blev plads på plejehjem. To dage efter blev hun genindlagt efter 7 timer i delirkramper. Tilbage på aflastningen ville hun ikke leve mere og blev erklæret terminal.

Jeg måtte til Herning til min prostatakræftramte mand, men da jeg kom tilbage til aflastningen, havde min mor ligget i 12 timer uden at få sin tørre mund duppet med væske.

Jeg tilkaldte SOSU assistenten. Min mor bad om saftevand. Pause. "Saftevand har vi". SOSU assistenten stod ubevægelig. "Skal jeg hente det"? spurgte jeg. Intet svar. "Fresubin (red. ernæringsdrik) med citron vil gøre min gane godt", sagde min mor. SOSU assistenten lænede sig ind over min mor og sagde: "Hvis du drikker Fresubin, er du længere tid om at dø".

"Kom lige med herud", sagde jeg til SOSU assistenten og gik ud på gangen. Denne sagde: "Måske skal vi tage Fresubinen fra din mor"? Jeg svarede, at jeg ikke gik ind for aktiv dødshjælp. Min mor fik så et glas saftevand. Jeg købte 100 mundswaps, så jeg kunne duppe hendes tørre mund, mens hun ventede på at dø. Jeg fortalte om episoden til hendes kollega, der sagde, at de ikke var vant til at passe døende der.

Juleaften spiste min mand og jeg på min mors stue. Min mor halvsov. Hun ville dø, men hendes krop ville ikke dø. Min mands prostatakræftramte krop med metastaser i ryg, kæbe og lever ville dø, men han ville ikke dø. Det var hjerteskrærende. Ved duften af julemaden vågnede min mor op og ville ikke længere herfra. Vi

hyrede privat sygepleje, der sørgede for at få hende ud af sengen og træne. 150.000kr. for 6 uger.

I februar 2020 fik min mor plads på et friplejehjem. Jeg faldt om efter at have pendlet mellem hende og min mand i Herning, så vi hyrede privat sygepleje til at følge min mor på plejehjem og installere hende. Hun havde det godt i starten, men lige efter min mands død i maj 2020, sagde hun, at hun gerne ville herfra. Jeg var udmattet, også af tømning og salg af mine forældres lejlighed og bad hende vente.

I september 2020 begyndte min mor at få det dårligt. Hun fik hallucinationer og blev dopet i 4 måneder med antipsykotisk medicin uden at være aggressiv. Forståeligt at hun fik hallucinationer, når hun sad i timevis, uden at nogen kom forbi.

Hun blev som en grøntsag og sad passivt i en lænestol. Det gav smerter for neden. Jeg fulgte hende om aftenen fra 18-21 på Facetime. Vi hørte lidt musik. Ingen kiggede forbi, og hvis hun ringede, var personalet så længe om at komme, at hun havde glemt, hvad det var hun ringede om.

Jeg fik stoppet den antipsykotiske medicin, og min mor begyndte igen at smile, men hun var meget afkræftet efter flere måneder som grøntsag og faldt let. Da hun fik blodfortyndende medicin, var det uheldigt. Hun fik en hjerneblødning og døde af den eller af tørst.

Det slidsomme i min mors forløb var, at plejehjemmets træghed, når læge skulle tilkaldes. "Så skal vi på apoteket", sagde aftenvagten træt aftenen inden min mor døde. "Jeg kan da hente medicinen eller lægen har den med", sagde jeg. Ganske rigtigt havde lægen morfin med. Den private sygeplejerske vi havde hos min mor, nu hvor hun var sengeliggende, anbefalede, at tryghedskassen blev bestilt næste dag. Desværre blev tryghedskassen ikke lagt på serveren, og lægen havde sat sin akuttelefon på telefonsvarer. En time inden min mor døde kom tryghedskassen endelig, og min mor fik en beroligende indsprøjtning efter en døds-kamp, der stadig martrer mig.

Ligesom tonen på plejehjemmet gør det. En dag min mor spiste i spisestuen med en bekendt, ringede en beboer til spisesalen: "Han skal Fand'ne ikke have skiftet ble nu"! råbte den ansatte ud over beboerne. Jeg sagde efterfølgende til den daværende forstander, at

sådan afretter man beboerne på et plejehjem til ikke at kalde på personalet.

Den daværende ledelse er væk, og jeg kan læse, at der efterfølgende er arbejdet med tonen på plejehjemmet.

I dag er jeg bitter over den behandling, min mand og mor fik, og den jeg selv efterfølgende fik i mit brystkræftforløb, indtil jeg kom på Vejle Sygehus og mødte kompetence og empati. Jeg kan ikke forsones mig med den behandling min mand, mor og den jeg selv fik som pårørende og patient i Region Midt. Hvordan kan jeg tilgive?

I dag er jeg meget bange for lidelse og ønsker ikke, at min datter skal opleve mig i lidelse i ældreplejen eller på plejehjem. Så jeg overvejer at tage til Bruxelles. Men stadigvæk er jeg imod aktiv dødshjælp for alle i Danmark. De der har råd til det, kan jo stadig selv ordne det i udlandet, og måske der så bliver bedre økonomi til at drage omsorg for de, der bliver tilbage og lider.

Kulturen skal ændres. Der skal udvises medmenneskelighed, og palliation/lindrende behandling skal styrkes. I mit input til Sundhedsstrukturkommissionen skriver jeg, at penge alene gør det ikke. Der skal fokus på Omsorg.

Ønsket om aktiv dødshjælp vil nok også mindskes, hvis flere sundhedsansatte uddannes i palliation. Og hvis der kommer flere på lindrende ophold på hospice.

Hjælper det at skrive indlæg som mit? Andre har jo skrevet lignende indlæg i årevis. Det virker efterhånden som om, at det eneste man kan gøre er at bede, bede om at hjerterne ikke forhærdes.

Venlig hilsen,